

Complexnummer: 518894

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Kerkcomplex Biestsestraat

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

518895, 518896

Woonplaats

Biest-Houtakker

Gemeente

Hilvarenbeek

Provincie

Noord-Brabant

Hoofdadres van hoofdobject

Biestsestraat 26, 5084 HE Biest-Houtakker

Complexomschrijving

Inleiding.

R.K.KERK en PASTORIE uit 1913, toegewijd aan de H. Antonius van Padua. Architect Jos. Margry uit Rotterdam. Annemer J.A. Vriens uit Moergestel.

De kerk is georiënteerd. De bouwkosten bedroegen f 41.340,00. Hiervan was f 25.000,00 geschonken door J.P. Grewen, een schatrijke reder annex effectenmakelaar uit Rotterdam, die de bisschop van Den Bosch bij zijn overlijden tot erfgenaam had aangewezen. Per testament was bepaald dat met zijn geld kerken gebouwd moesten worden ter ere van de H. Antonius van Padua. In het Bossche bisdom werden op deze wijze zestien kerken gebouwd.

Omschrijving.

De voor- of westgevel van de kerk staat aan de Biestsestraat. De bijbehorende pastorie ligt aan de zuidkant van de kerk en vormt samen hiermee een in zich afgeronde, schilderachtig bedoelde compositie.

Waardering.

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden en de vorming van kerkdorpen in het begin van de 20ste eeuw. Het is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de dorpskerk. Het heeft

architectuurhistorisch belang door de stijl en de detaillering en is tevens van belang als voorbeeld van het oeuvre van de architect Margry. Het heeft ensemblewaarden vanwege de compositie van het geheel en de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling van het kerkdorp. Het is gaaf bewaard gebleven.

Monumentnummer*: 518895

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 9 oktober 2001
Kadaster deel/nr: 15886/21

Monumentnaam**

H. Antonius van Padua

Complexnummer

518894

Complexnaam

Kerkcomplex Biestsestraat

Woonplaats*

Biest-Houtakker

Gemeente*

Hilvarenbeek

Provincie*

Noord-Brabant

Straat*

Biestsestraat

Nr*

26

Toev.*

Postcode*

5084 HE

Woonplaats*

Biest-Houtakker

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Hilvarenbeek

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1553

Hilvarenbeek

B

1555

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding.

R.K.KERK in de Neo-Gotische stijl uit 1913. Toegewijd aan H. Antonius van Padua. Architect Jos. Margry uit Rotterdam. Aannemer J.A. Vriens uit Moergestel. De kerk is georiënteerd. Kerkwijding vond plaats in 1922 door Mgr. Diepen. De bouwkosten bedroegen f 41.340,00. Hiervan was f 25.000,00 geschonken door J.P. Grewen, een schatrijke reder annex effectenmakelaar uit Rotterdam, die de bisschop van Den Bosch bij zijn overlijden tot erfgenaam had aangewezen. Per testament was bepaald dat met zijn geld kerken gebouwd moesten worden ter ere van de H. Antonius van Padua. In het Bossche bisdom werden op deze wijze zestien kerken gebouwd. De voor- of westgevel van de kerk staat aan de Biestsestraat. De bijbehorende pastorie ligt aan de zuidkant van de kerk.

In de Tweede Wereldoorlog werden de kerkspits en een gedeelte van de zuidelijke muur beschadigd.

Omschrijving.

De kerk is een driebeukige kruisbasiliek met een schip van drie traveeën en een transept. Aan de westkant een vierkante toren met uurwerk en luidklokken geflankeerd door traptorens en vijfzijdige kapellen. Aan de noordkant is deze toegewijd aan St. Jozef en aan de zuidkant aan H.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Antonius van Padua. Het priesterkoor is eveneens geflankeerd door vijfzijdige kapellen. Aan de noordkant de doopkapel en aan de zuidkant de Mariakapel. De sacristie bevindt zich aan de zuidoostkant van de kerk.

Zadeldaken voorzien van kapellen. De zijbeuken hebben platte daken. Op de viering van de kerk een achzijdig angelustorentje met luidklok. De toren, traptorens en kapellen hebben torendaken. Alle daken zijn gedekt met natuursteen leien.

Het opgaande werk bestaat uit roodpaarse handgevormde baksteen gemetseld in kruisverband met natuursteentoepassing voor afzaten en muurbeëindigingen.

Siermetselwerk onder dakrand. Boven het ingangsportaal een beeld van de patroonheilige van de kerk. In de grote spitsboogvensters baksteen traceringen.

In het priesterkoor zeven gebrandschilderde glas-in-lood vensters. Hiervan zijn er drie in neogotische stijl uit 1913. Links: H. Juliana de Cornillon; midden: H. Hart verschijnt aan Maria Margaretha Alacoque en rechts: H. Paschalis Baylon. De andere vier uit 1948 met voorstellingen van de vier evangelisten. Tot het interieur behoren o.a. een neogotische hardstenen doopvont uit ca. 1913 met koperen deksel en een waarschijnlijk 16de-eeuws houten Spaans Mariabeeld.

Waardering.

De kerk is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden en de vorming van kerkdorpen in het begin van de 20ste eeuw. Het is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de dorpskerk. Het heeft architectuurhistorisch belang door de stijl en de detaillering en is tevens van belang als voorbeeld van het oeuvre van de architect Margry. Het heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling van het kerkdorp. Het is gaaf bewaard gebleven en is tevens van belang als voorbeeld van een uit particuliere fonsen tot stand gekomen kerkbouwactiviteit en vanwege de inventaris.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 518896

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 9 oktober 2001
Kadaster deel/nr: 15886/21

Complexnummer

518894

Complexnaam

Kerkcomplex Biestsestraat

Woonplaats*

Biest-Houtakker

Gemeente*

Hilvarenbeek

Provincie*

Noord-Brabant

Straat*

Biestsestraat

Nr*

24

Toev.*

Postcode*

5084 HE

Woonplaats*

Biest-Houtakker

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Hilvarenbeek

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1100

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding.

R.K. PASTORIE uit 1913 behorende bij de H. Antonius van Paduakerk. De pastorie is evenals de kerk een ontwerp van Jos. Margry uit Rotterdam.

De kerk grenst aan de noordkant van de pastorie. De voor- of westgevel staat aan de Biestsestraat.

Omschrijving.

De pastorie heeft gedeeltelijk een en twee bouwlagen onder een samengesteld dak met overstekende zadel- en schilddaken, die oorspronkelijk gedekt zijn door natuursteen leien. Het huis heeft aan de voorzijde een driezijdige erker, aan de achterkant een houten serre. Beide onder plat dak. Ingangsportiek met een natuursteen latei. Schuifvensters met van roeden voorziene bovenlichten. Het opgaande werk bestaat uit handgevormde baksteen gemetseld in kruisverband. Boven de muuropeningen een hanekam. In de fries van de voorgevel siermetselwerk.

Goot met kroonlijst en gesneden klossen. Interieur grotendeels authentiek.

Erfafscheiding met haag.

Waardering.

De pastorie is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden en de vorming van kerkdorpen in het begin van de 20ste eeuw.

Het is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de dorpspastorie. Het heeft architectuurhistorisch belang door de stijl en de detaillering en het interieur en is tevens van belang als voorbeeld van het oeuvre van de architect Margry. Het heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling van het kerkdorp. Het is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)